

UPORABA IKT ZA IZBOLJŠANJE UČENJA IN MOTIVIRANJA DIJAKOV

Pedagoški delavci Gimnazije Kranj se udeležujejo seminarjev in sledenju pouka na Finskem, Veliki Britaniji in Španiji. Na šoli so se prepoznale potrebe po vpeljavi pouka z IKT oz. izpeljavi projekta Inovativne pedagogike 1:1. Potrebe so zaznali ravnatelj, zaposleni, Dijaška skupnost in Svet staršev. Vsi deležniki v vzgojno-izobraževalnem procesu si želimo modernizacijo pouka, spodbujanje inovativnosti in ustvarjalnosti ter vključitev tabličnih računalnikov in pametnih telefonov pri pouku.

Slika 1: Učenje kemije (<http://www.iphoneincanada.ca/news/school-administrators-ipads-enhance-classroom-learning-for-students/>, 12. 2. 2018)

Izobraževanje učiteljev je namenjeno izboljšanju naših kompetenc pri delu z mladimi ter jih spodbujati k samostojnemu delu z IKT ter jim omogočiti razumevanje družbenih, jezikovnih in kulturnih raznolikosti v Evropi.

Naloga udeleženk izobraževanj je širjenje novih spoznanj med zaposlene na naši šoli ter v lokalni skupnosti. Uporabljamo šolsko spletno stran, po zaključku projekta pa še Facebook, sodelovanje pa tudi načrtujemo s tiskanimi mediji. Naše dejavnosti so že bile predstavljene na SirIKT 2018 (Programski sklop – Digitalni razkorak), dnevih odprtih vrat, na informativnem dnevu ter na predstavitev naše šole na osnovnih šolah na Gorenjskem.

Dosedanje usposabljanje je že pozitivno vplivalo na dijake, saj so sodobne oblike metode pouka popestrile klasični pouk, predvsem pouk tujih jezikov in zgodovine. Upamo, da so spremembe pri pouku vplivale na povečan vpis na naši šoli za šolsko leto 2018/2019.

Namen usposabljanja v tujini je tudi pridobiti izkušnje in pogum za nadaljnja mednarodna sodelovanja ter vključitev v mrežo učiteljev po Evropi. Upamo tudi, da bodo nove izkušnje pripomogle k preoblikovanju predmetnika in s tem načine poučevanja in učenja.

USING ICT IN A CLASSROOM TO IMPROVE STUDENT'S MOTIVATION

Pedagogical workers in Gimnazija Kranj are taking part in seminars abroad and attending Structured Educational Visits to schools in Finland, Great Britain and Spain. The decision to send them abroad for training comes from the needs the school has as it would like to introduce ICT tools in the classroom, that is, implement the project Innovative Pedagogy 1:1. The headmaster, teachers, School Students Community and Parent Council have expressed their wish to modernize teaching, to integrate the use of tablets and smartphones in the classroom and encourage students and teachers to be innovative and creative at work.

Slika 1: Learning of chemistry: (<http://www.iphoneincanada.ca/news/school-administrators-ipads-enhance-classroom-learning-for-students/>, 12. 2. 2018)

We want teachers to acquire new competencies and skills to work with students and engage students to use ICT tools independently and thus enable them to understand social, language and cultural diversity in Europe.

The task of participants is dissemination of new knowledge among our colleagues at school and in the local community. We use our school website, at the end of project we will use Facebook, we also plan to collaborate with print media. We already disseminate on SirIKT 2018 (Programe Sections – Digital Divide), school open days, information day and on representation days in grammar school in Gorenjska region.

So far training has many positive effects on our students. New contemporary teaching methods made traditional ways of teaching more interesting, especially foreign languages and history. We hope that new methods of teaching and learning contributes on increase number of students who signed in our school.

We also find out that many of colleagues are willing to cooperate with schools abroad and exchange experience with teachers from foreign countries and organizations. We are working to become active members of the European teacher's network. We also want improvement of the school development plan.

ALI SO FINSKI OTROCI RES BOLJ PAMETNI?

Znano je, da velja finski šolski sistem za enega najboljših na svetu. Mnoge države pošiljajo svoje predstavnike na Finsko, da bi spoznali, kako narediti šoločim boljše, uspešnejšo glede na učne rezultate in prijaznejšo učencem oz. dijakom. Na Gimnaziji Kranj sva se dve profesorici odločili, da se udeleživa seminarja o finskem in estonskem šolskem sistemu preko projekta Erasmus plus KA1 - izobraževanje učiteljev. Seminar je trajal skupaj 7 dni. Štiri dneve smo preživel v Finskem v Helsinkih in tri v Estonskem glavnem mestu Tallinu. Estonki šolski sistem je zanimiv predvsem zato, ker so se Estonci po osamosvojitvi odločili, da bodo svoj šolski sistem na novo zgradili po finskem vzoru.

V Helsinkih sva bivali v centru mesta in skupaj z ostalimi udeleženci vsak dan obiskovali različne srednje šole, ki so bile v glavnem na obrobju mesta. Naj ob tem omenim odlično organiziran javni prevoz. Kupili sva karti za 3 dni, za mestni in obmestni promet, ki sva jih potem uporabljali za različna prometna sredstva – avtobus, vlak in tramvaj.

Temelj uspešnega sistema vidijo Fini v izobraževanju od sedmega do osemnajstega leta starosti. Nobene potrebe ne vidijo v tem, da bi se šolanje začelo prej. Pred šolo otroci obiskujejo vrtec, kjer je poudarek na igri in socializaciji. Glavni cilj vrtca je zagotoviti, da so otroci srečni in odgovorni posamezniki. Potrebno pa jim je privzgojiti tudi veselje do učenja. Osnovna šola ima dve stopnji. Prva traja 6 let in tu večino predmetov učijo razredni učitelji. Ocenjevanju, zlasti v prvih letih, ne dajejo veliko poudarka. Številčno ocenjevanje se začne šele v petem razredu. Druga, višja stopnja pa traja 3 leta, učijo pa predmetni učitelji. Srednje izobraževanje je razdeljeno na poklicne srednje šole in akademske šole (gimnazije). Oboje trajajo 3 leta. Vse srednje šole, tudi poklicne, omogočajo prehod na visokošolski študij. Država krije vse materialne stroške: učbenike in druge pripomočke, prehrano, varstvo, prevoz v šolo itd.

Na seminarju smo obiskali različne šole, čeprav smo se najdlje zadržali v srednjih šolah. Že na prvi pogled se prepozna skrb države in visok standard. Šole so zelo lepo in funkcionalno urejene. Učilnice so dobro opremljene. Všeč so nam bile premične mize, ki se jih je dalo poljubno sestavljati v različne postavitve. Vsak dijak ima svojo klop. V večini učilnic se dijak sam odloča kje, oziroma s kom želi sodelovati. Frontalnega pouka, ko učitelj stoji pred razredom in podaja snov, praktično nismo srečali. Predvsem dijaki na srednjih šolah delajo v glavnem individualno. Vsi imajo lastne prenosne računalnike in na njih je vse šolsko gradivo. Učbenikov praktično nimajo, zapiskov si delajo v elektronski obliki, ki jo omogočajo interaktivno e-učbeniki. Vse dijake poučujejo v isti učilnici, ne glede na njihove sposobnosti. Ker so dijaki pri delu zelo samostojni, imajo učitelji več možnosti za individualno delo s posamezniki, ki morda potrebujejo več pomoči.

Na vsaki šoli smo se ob 8.00 najprej srečali z ravnateljico šol. Ti so nam šolo razkazali in tudi pojasnili njene značilnosti. Potem pa smo si po skupinah ogledali kako poteka pouk po predmetnih področjih in se pogovorili s profesorji in dijaki. Sporazumevali smo se v angleškem jeziku, ki ga večina finskih prebivalcev zelo dobro obvlada.

V povprečnem razredu je 19 dijakov, le pri naravoslovju je število omejeno na 16. To pa zato, da lahko pri vsaki uri izvajajo tudi poskuse. Pri delu so bili dijaki motivirani in zavzeti. Ni bilo opaziti kakšnega nemira, stresa, tesnobe itd.

Eno od prvih vprašanj, ki smo jih običajno zastavili, je bilo, kako si sami razlagajo uspeh, ki jih njihove šole dosegajo. Rekli so, da pravzaprav ne vedo čisto natančno v čem je bistvo njihovega uspeha, ampak, da na uspeh verjetno vpliva več dejavnikov. Eni so ozko šolski, drugi pa zgodovinsko – kulturni. Med šolske dejavnike štejejo predvsem dobro organizacijo, ustrezen podporni sistem na šoli

in preišljeno delo z otroci in mladostniki. Sami pravijo, da si ne prizadevajo za najvišje uvrstitve v mednarodnih raziskavah znanja, ampak izključno za to, da bi bili dijaki in starši zadovoljni. Tisti, ki proučujejo šolske sisteme pa opozarjajo tudi na zgodovinsko-kulturni vidik. Sem prištevajo boj naroda za preživetje v pogojih mraza in pomanjkanja, boj za jezik in lastno kulturo na severu, protestantsko etiko in odnos do dela.

Zelo nam je bilo všeč, da so učenci na razredni stopnji vse odmore zunaj, ne glede na vreme. Na predmetni stopnji pa tako preživijo vsaj en odmor obvezno zunaj. Temu primerno je bila urejena tudi okolica šol. Bilo je dovolj prostora za igrišče, povsod so imeli postavljene klopi in za najmanjše tudi igrala.

Dolžina odmora se razlikuje od šole do šole, čeprav je največkrat odmor dolg 15 minut in odmor za topli obrok 30 minut. Vsaka šola ima kuhinjo in jedilnico. Dijaki navadno lahko izbirajo med dvema jedilnikoma. Hrana je preprosta in okusna. Med urami je kuhinja zaprta, vendar so imeli povsod v sklopu jedilnice postavljen tudi manjši kiosk, v katerem so si dijaki lahko kupili pijačo, sadje ali sendvič.

Nasploh nas je navdušila urejenost in oprema šol. Ne samo učilnic, temveč tudi drugih prostorov. Vsaka šola ima dobro založeno knjižnico, več različnih telovadnic, fitnes, posebno sobo za jogo, povsod so kotički bodisi za druženje ali zgolj počitek, tudi manjši prostori namenjeni individualnemu učenju ne manjkajo itd.

Ob vsem tem moram omeniti še eno izjemno pomembno dejstvo. Biti učitelj je na Finskem čast in privilegij. Starši učiteljem in šolskemu sistemu nasploh zelo zaupajo. Vsi učitelji morajo imeti narejen magisterij, ki ga v celoti financira država. Učitelje izberejo med najboljšimi maturanti. Po končanem študiju z lahkoto dobijo službo in imajo primerljiv ugled kot zdravniki ali odvetniki. Ker so učni načrti zgolj okvirno določeni imajo učitelji proste roke pri izbiri učnih gradiv in ciljev, tudi zato je pouk zanimiv in učitelji motivirani. Učiteljev tudi ne ocenjujejo oziroma jih primerjajo glede na rezultate, ki jih njihovi učenci dosegajo na testih znanja. Naj omeniva še odlično organiziran »podporni sistem« za dijake, ki se od našega zelo razlikuje. Zanje namreč skrbi cel team strokovnjakov z različnih področij. Na primer, na šoli s 700 učenci so imeli zaposlene: 2 psihologa, 2 socialna delavca, 3 svetovalne delavke za karierno usmerjanje in medicinsko sestro. Če so imeli dijaki težave z učenjem ali razumevanjem snovi so jim po pouku pomagali profesorji. Domačih nalog skoraj nimajo, inštrukcij pa ne potrebujejo, ker je za vse poskrbljeno na šoli.

Po štirih napornih dneh proučevanja finskega šolskega sistema nas je zanimala še Estonija.

Iz Helsinkov smo v Tallin prispeli po dvo-urni vožnji s trajektom. Mesto samo nas je navdušilo, saj je stari del, za obzidjem res lep.

Estonija je majhna država z vsega 1,3 milijona prebivalcev. Državo je močno zaznamovala skoraj 60 let trajajoča sovjetska okupacija. Po osamosvojitvi leta 1991 se je Estonija izrazito usmerila v prihodnost.

Država je temeljito reformirala šolstvo in se pri tem zgledovala po finskem šolskem sistemu. Ko so nam ravnatelji predstavljali svoje šole, so to vedno omenili. Seveda se zavedajo svoje, predvsem finančne omejenosti, vendar si zelo prizadevajo pri svojem delu. Predstavili so nam pouk in oblike pomoči s katerimi poskušajo pomagati svojim učencem in verjetno je tu največja razlika, če primerjamo te šole s finskimi. Finska nudi izobraževalnim institucijam veliko večjo podporo. Vendar tako ravnatelji kot učitelji povdarjajo, da se situacija na njihovih šolah hitro in uspešno spreminja. V državi imajo močnega zaveznika, zato misliva, da jim bo uspelo.

Po sedmih dneh napornega, vendar izjemno zanimivega izobraževanja, smo spoznali dva različna šolska sistema in se marsikaj naučili. Številne ideje bomo tako učitelji kot tudi svetovalni delavci lahko s pridom uporabili tudi na naših šolah.

Tanja Varjačič in Mateja Žepič

Poročilo o udeležbi na seminarju KA1 mobilnost osebja

Bernarda Kovač

Gimnazija Kranj

Koroška c. 13

4000 KRANJ

SEMINAR – KA1: USING TECHNOLOGY FOR TEACHING ENGLISH, Cardiff, 1. – 14. oktober 2017

NAMEN (pridobitev kompetenc):

Na seminar sem se prijavila iz potrebe po pridobitvi znanj v zvezi z uporabo sodobne tehnologije pri pouku tujega jezika, angleščine, predvsem kako razne aplikacije (računalnik, tablice, telefoni) vključiti pri pouku, da bodo dijaki nova znanja pridobivali na bolj zanimiv način, ter da bodo pri pouku aktivno sodelovali in obenem tudi ustvarjalno in kritično razmišljali tako o temi, ki se obravnava pri uri, kot tudi o primerni rabi raznih aplikacij, ki jih sodobna tehnologija ponuja.

Obenem je zame kot učiteljico angleščine pomemben tudi stik z jezikom (angleščina), zato sem izbrala seminar v Cardiffu, Walesu. Nesporno je bivati v deželi, kjer se govori jezik, ki ga učitelj poučuje, pomembno za poklicno usposabljanje.

Del programa seminarja je bila seznanitev z izobraževalnim sistemom ter obiski na šolah, kjer smo udeleženci začutili utrip dela učencev in učiteljev, kakor se tudi seznanili z njihovim načinom uporabe sodobne tehnologije pri pouku. Primerjava sistemov in način pridobivanja znanja ter kakovosti pridobljenega znanja prinaša spoznanja o lastnem delu in vzpodbudi kritični razmislek, vzpodbudo ter prinese nove ideje o vključitvi kulturnih tem ter medpredmetnih kompetenc za delo z dijaki pri pouku tujega jezika.

PREDVIDENI PROGRAM:

- Delavnice uporabe učinkovite rabe sodobne tehnologije pri pouku tujega jezika (angleščine)
- Predavanje o izobraževalnem sistemu v Walesu
- Obiski na treh šolah (lowermiddleschool, uppermiddleschools): opazovanje pouka, pogovor z učitelji in vodstvom šole
- Predavanje o valižanski zgodovini, kulturi, tradicijah
- Obiski muzejev (NationalHistoryMuseum, St FagansCastle, Cardiff Bay, WelshAssembly, NationalMuseum&Gallery)
- Evalvacija seminarja

DEJAVNOSTI UDELEŽENKE PRED, MED IN PO MOBILNOSTI:

Pred mobilnostjo:

Pred mobilnostjo sem bila v stiku z ustanovo International Study Programmes (ISP), ki je organizirala seminar v Cardiffu, preko e-pošte, prvič že v začetku leta (februar 2017), izpolnila sem prijavnico in v tej tudi že sporočila analizo svojega znanja uporabe sodobne tehnologije in načini, kako razne aplikacije uporabljam pri pouku. Predlagana je bila literatura, zato sem prebrala knjigo »Blended Learning« (P. Sharma in B. Barret), s pomočjo katere sem dodatno analizirala svoje znanje in sposobnosti v zvezi z uporabo računalnika, tablice in telefona. Preko interneta in s pomočjo vodnika po Walesu sem se seznanila tudi o kraju bivanja (Cardiff) in pridobila nekaj osnovnih informacij o valižanski zgodovini, tradiciji, kulturi, jeziku. Vsa literatura je bila v angleškem jeziku.

En mesec in pol pred začetkom seminarja sem dobila dokončno potrdilo, da bo seminar organiziran, kupila letalske karte in avtobusne vozovnice iz Londona v Cardiff. Organizacija ISP mi je posredovala vse ustrezne podatke glede prevoza, ter tudi organizirala bivanje pri družini v Cardiffu. Natančne informacije glede bivanja sem dobila dva dni pred odhodom, ter nato stopila v stik z ga. Lou Avery (preko Whatsapp), pri kateri sem bivala dva tedna.

Med mobilnostjo:

Prvi dan našega seminarja nas je vse udeležence (17 iz osmih držav) pozdravila lokalna organizatorica seminarja **ga. Cynthia Baker** ter nam predstavila dokončen program, nam predstavila oba predavatelja za del seminarja o uporabi sodobne tehnologije pri pouku.

Uvodno vprašanje **ga. Lucy Norris** nas je vzpodbudilo k razmišljanju, kaj pomeni poučevati v letu 2017 ter na kakšen način narediti pouk zanimiv in obenem uspešen. Udeleženci smo se seznanili z različnimi telefonskimi aplikacijami in jih tudi v praksi uporabili. Delali smo samostojno in v skupinah.

Na seminarju smo z ga. Lucy Norris aktivno uporabili naslednje mobilne aplikacije: Thing Link, Snapseed, Padlet, Quivereducation (delno plačljiv). Pri vseh navedenih učenci aktivno sodelujejo pri nastanku dokumenta in uporabijo svoje posnetke, lahko posnamejo svoj opis slike v tujem jeziku (izven pouka) in predstavijo izdelek sošolcem v razredu; učitelj in sošolci poslušajo in popravljajo napake ter vrednotijo jezikovni del naloge. Mobilna naprava (tablica, pametni telefon) se lahko poveže z računalnikom in slika ter zvok se predstavita vsemu razredu. Dijaki so pri tem ustvarjalni in tudi ustrezno kritično razmišljajo tako o izdelku sošolca kot tudi o svojem. Snapseed bi sama uporabila pri zaključnem delu na določeno jezikovno ali literarno temo, saj se pri tem uporabi slikovna podlaga in v sliko vnese krajša misel (zapis povzetka teme).

Predvsem smo se poučili, zakaj je uporaba teh aplikacij primerna za delo z mladimi: Spodbuja učence, da so pri učenju (pouku) bolj dejavni, samostojni; učenec spoznava svoj proces učenja in obenem popravlja svoje napake (npr. učenec posname svoj govor, se posluša, lahko popravi svoje napake, posnetek pošlje učitelju, ki mu da nasvet, kaj izboljšati).

G. Graham Workman vodi in izvaja tečaje in delavnice za srednješolske učitelje angleščine v Angliji in širom po svetu. Pripravil je zanimive dejavnosti, pri katerih smo uporabljali računalnik in različne aplikacije, dobili smo veliko uporabnih idej za delo z dijaki tudi na bolj klasičen način. Zavedati se moramo, da pouk še vedno poteka v osebni komunikaciji, da so različni načini, ki jih ponuja danes že klasični način pouka z uporabo računalnika (npr. uporaba YouTube, powerpointa, sporočanje preko mailov,...) primerni in učinkoviti v procesu učenja.

Dejavnosti pri g. Workmanu so bile strukturirane glede na besedišče v povezavi s sodobno tehnologijo (računalnik in oprema, poimenovanje dejavnosti, tipkovnica, okrajšave in simboli, kolokacije, splošno novo besedišče), ter uporabo računalnikov, interneta in pametnih telefonov pri pouku tujega jezika. Uporabili in izdelali smo *powerpoint* predstavitve z uporabo metodologije »task-based learning«, oblikovali *wiki strani* za dostop svojim dijakom z informacijami o uporabnih internetnih straneh pri učenju tujega jezika, pridobili ideje na kakšen način pametne telefone lahko uporabimo z dijaki glede na temo učne enote (predvsem glasovni in slikovni posnetki z opisi iz svojega bližnjega okolja (domače, družinsko, interesno področje; dijaki razvijajo govorne spretnosti in jih delijo s prijatelji v različnih aplikacijah ali/in predstavijo pri pouku). Dijaki opisujejo slike, posnamejo intervjuje kot del domače naloge, izdelajo priročnik »How to... for dummies« (opisovanje dejavnosti in navodil), npr. Kako zlikati srajco / speči kolač / zamenjati žarnico..., izdelajo razredno radijsko (video) magazinsko predstavo z rednimi tedenskimi (ali mesečnimi) prispevki na podcastu ali vodcastu, posnamejo dialoge ali krajše skeče. Učitelj dijakom da navodila in spremlja njihovo delo ter komentira in oceni njihov izdelek.

Posebno pozornost si v mojem primeru zasluži *Voicethread*, ki učencu in učitelju omogoča poseben način komunikacije. Gre za razvijanje komunikacijske spretnosti, opisovanje slike, dogodka, spominov na nek dogodek, komentiranje dogodka. Učenec si to aplikacijo naloži na računalnik ali na pametni telefon, izbere sliko in posname svoj komentar. Shranjeno datoteko pošlje učitelju, ki posluša izdelek ter ravno tako posname svoj komentar o izdelku s komentarji o tem, kaj in kako izboljšati govor, opis, predstavitev. Izdelek lahko tudi oceni.

Zanimiva je tudi uporaba *QR aplikacije*: učitelj doma pripravi vprašanja ali naloge v obliki kodnega zapisa. V razredu dijaki s telefonom preberejo kodni zapis in naredijo nalogo, ki jim jo razkrije ta kodni zapis. (npr. poiščejo informacije na internetni strani, odgovorijo na vprašanje,...).

Zame so dragocene informacije o koristnih in uporabnih internetnih straneh za učenje angleškega jezika (slušne, bralne dejavnosti, besedišče, slovarji) kakor ostali (sekundarni) viri na uradni strani našega predavatelja.

Preizkusili smo se tudi v uporabi naslednjih aplikacij: *Animoto, OROROTV (tv shows, video), Educaplay, Superteachertools, Socrative, Quickmeme, Animoto, Aurasma, Woices, Kahoot, ESL.video.com, Padlet, Wikihow*.

Kot že prej omenjeno, so bile dejavnosti seminarja prepletanje klasičnih in modernih metod. Branje in bralno razumevanje predstavlja pomemben del učenja tujega jezika. Tema tehnologije, spreminjanje navad ter branje (knjig) sopedstavljeni v kratkih zgodbah Isaaca Asimova (*TheFunTheyHad, True Love*), ki smo jih bežno obravnavali na seminarju.

K uspešnemu in učinkovitemu pouku pri učenju tujega jezika mobilna tehnologija omogoča vključevanje učenčevih dejavnosti ter njegovih učnih potreb tudi izven pouka. Uporabo tehnologije lahko vključuje in razvija vse štiri dejavnosti: govor, poslušanje, branje in pisanje: učenec se posname ali preko aplikacij komunicira s sošolci, sovrstniki ali z učiteljem; uporaba raznovrstnih internetnih posnetkov, ki se uporabijo kot slušno razumevanje; branje raznih internetnih zapisov in odziv na zapisano v nalogah pisnega komuniciranja. Učitelj pri tem pomaga tako, da učencu da povratno informacijo in ga oskrbi z jezikovno podlago (»odranje«). Učenec razvija svoje ustvarjalne komunikacijske sposobnosti s sovrstniki v tujem jeziku (odvisno od vrste naloge, ki jo mora učenec opraviti).

Pri uporabi mobilne tehnologije je treba upoštevati določena dejstva in opozorila: ali imajo vsi dijaki dostop do interneta, ali so vsi dijaki pripravljeni uporabljati aplikacije (nekatero so plačljive), kako je

urejena brezžična povezava (moč signala), primernost uporabe aplikacij glede na razpoložljiv prostor za hranjenje datotek (zavzame lahko veliko prostora), pripravljenost dijakov objavljati svoje slikovne ali zvočne datoteke in jih deliti s sošolci, predvsem pa ali učitelji kot tudi učenci razumejo, kako aplikacije delujejo in kako jih primerno in pametno uporabljati.

Delavnice zG. Grahamom Workmanom so mi dale veliko novih idej, kako pri pouku tujega jezika uporabiti metode z uporabo sodobne tehnologije, ki niso le popestritev pouka, ampak so lahko učinkovito orodje za razvijanje različnih spretnosti in aktivno sodelovanje učencev med poukom in izven pouka kot del domače naloge ali del raziskovalnih nalog, samostojno ali v sodelovanju s sošolci.

Del program seminarja je bil oblikovan tudi tako, da udeležence seznanijo z izobraževalnim sistemom v Walesu. V ta namen nam je g. David Evans, upokojeni ravnatelj srednje šole, predstavil šolski sistem Walesa, ki se nekoliko razlikuje od sistema v Veliki Britaniji se razlikujejo v posameznih delih Kraljestva, tako ima tudi Wales nekaj posebnosti.

Največja posebnost je verjetno učenje valižanščine kot tujega jezika v osnovnih in srednjih šolah. Ostalih tujih jezikov se učenci začnejo učiti razmeroma pozno, pri enajstih letih, najpogostejši tuji jezik v šolah je francoščina, nemščina, španščina. Šolanje je za otroke obvezno od petega do šestnajstega leta, izobraževanje je razdeljeno v tako imenovane »keystages«, kot pri nas v triade; KS1: 5 do 7 let in KS2: 7 do 11 let – Primaryschool (infant school), KS3: 11 do 14 let – LowerSecondarySchool, ComprehensiveSchool, CommunitySchool); KS4: 14 do 16 let – UpperSecondarySchool; KS5: 16 do 18 let – Sixth Form (štiri in tri predmeti v letnikih 12 in 13). Vsako višje večletno obdobje vključi več predmetov (razen 1 in 2: poučujeta iste predmete).

Šolsko leto je razdeljeno na tri obdobja (po 16 tednov) – jesensko, zimsko, poletno obdobje. Novo šolsko leto se začne na prvi ponedeljek v septembru, traja 190 dni, za učitelje 5 dni več, ki so namenjeni seminarjem. Konec šolskega leta seže v tretji teden julija. Počitnice, ki razmejujejo tri obdobja: božične – 2 tedna, velikonočne 2 tedna, vmes imajo enotedenske »prekinitve« - konec oktobra, konec maja. Učitelji so 1. septembra v šoli in se pripravljajo na novo šolsko leto. Vsak učitelj ima 5 šolskih ur dnevno, v vsem tednu od 21 do 25 ur. Učiteljem ni dovoljeno nadomeščati svojih kolegov. Šole morajo v primeru odsotnosti učitelja poiskati nadomestnega učitelja (privatne ustanove, agencije) in ga plačati za delo.

Starši lahko izberejo katerokoli šolo želijo, a si običajno izberejo tisto, ki je bližje domu, ker je gospodarska situacija v Walesu, zunaj Cardiffa, slaba. Lokalna vlada je dolžna plačati prevoz do šole, če je šola oddaljena več kot 5 km od doma.

Večina šol je državnih (maintained), 90% denarja pride od države na vse šole, ostalo financira lokalna vlada. Privatnih šol (independent) je malo, 6 %, zaračunavajo do £35.000 letne šolnine. Standardna (povprečna) velikost šole je 200 učencev. **V Cardiffu** je 90 osnovnih, 20 srednjih šol, 6 univerz. Izmed dvajsetih srednjih šol so 4 katoliške in 2 protestantski. Nobena verska šola ne računa šolnine. V treh srednjih šolah pouk poteka v valižanskem jeziku.

Po letu 1970 narašča število valižanskih šol, 10 – 20% učiteljev v Walesu je Valižanov.

Na osnovnih in srednjih šolah so uniforme obvezne: temna barva, hlače/krilo, bela srajca, kravata, blazer ali jopič/pulover z znakom šole, temna torba, črni čevlji. Športni copati niso dovoljeni, prav tako ne barvanje las, samo en komplet uhanov. Revnejše družine dobijo denar za nakup uniforme. Tudi učitelji imajo kodeks oblačenja (formalna oblačila, kavbojke niso dovoljene).

Učenci so razdeljeni v letnike (levels), učenec v L7 je star 11/12 let. Nacionalna preverjanja znanja (L3, L5, L7) iz predmetov angleščina, matematika, narava (science). Če učenec ne naredi izpita, se mu dovoli nadaljnje šolanje v višjem letniku. Samo 30% učencev dela izpite iz tujega jezika pri 16ih letih.

Šolski dan se začne ob 8.30/8.45 z zborom učencev v skupnem prostoru, kjer jih ravnatelj nagovori in spregovori na določeno temo. Zjutraj se učenci srečajo z razrednikom, ki pregleda prisotnost učencev in vpiše v dnevnik. Prva ura se začne ob 9.00, pouk s prekinitvami (odmori, malica) traja do 15.30.

Sixth Form (level 12, level 13) je dvoletna priprava učencev na univerzo. V vsakem od teh dveh let dijak izbere 4 predmete, vsak predmet imajo štiri ure tedensko. Izbirajo lahko dodatne ure po pouku (npr. umetnost ali dodatne ure že izbranih predmetov). Pri 18ih letih učenci opravljajo GCSE izpite iz štirih predmetov, za vstop na univerzo seupoštevajo rezultati štirih ali treh izpitov na A-nivoju. Del rezultata so že opravljene obveznosti pri predmetih v letniku 12 in se upoštevajo pri končnem rezultatu.

Univerzitetni študenti modernih jezikov se učijo jezik dve leti na fakulteti, nato dve leti v državi, kjer se tuji jezik govori. (Faculty of Modern Languages)

OBISKI NA ŠOLAH

Za udeležence seminarja je bil organiziran obisk na dveh šolah:

WillowsHighSchool (učenci od 11 do 16 let). Šolo obiskuje okrog 30% otrok etničnih manjšin, šola stoji v revnejšem predelu Cardiffa. Pred petimi leti so uvedli določene spremembe v poučevanju in v šolskih pravilih, ker je dosegala zelo slabe rezultate.

WhitchurchHighSchool je ena največjih šol v Walesu (več kot 2000 učencev), pouk poteka na dveh lokacijah (levels 7 do 9 –LowerSchool, levels 10, 11 – UpperSchool), znana kot ena najboljših šol, ima veliko zunanjih športnih igrišč, tu so se šolali znani športniki, na kar so zelo ponosni. Ima tudi oddelek mednarodne mature in Sixth Form, priprava na univerzo.

Prisostvovali smo pouku različnih predmetov, predstavnik šole nam je predstavil šolo, žal pa ni bilo časa za pogovor z učitelji, čeprav so bili do nas obiskovalcev prijazni. Na obeh šolah so za učence obvezne uniforme, razen v Sixth Form oddelkih. Na WhitchurchHighSchool imajo učence z zdravstvenimi problemi (invalidnost, npr. naglušnost) in učnimi težavami integrirane v normalne razrede, a imajo osebne asistente (učna pomoč posamezniku), vendar ta asistent ni z enim učencem cel dan, morda le eno uro v celem tednu; se menjajo. V WillowsHighSchool ure tečejo brez zvonca, učitelji ne hodijo v zbornico, so v razredih ali pred razredom, kjer lahko kontrolirajo gibanje učencev. Splošen vtis na obeh šolah je, da so učenci mirni, ni prerivanja, ne kričanja. Telefonov ne uporabljajo, ker so prepovedani; učenci svoje telefone oddajo in so zaklenjeni v določenem prostoru. Na WillowsHighSchool učenci pred začetkom pouka v učilnici svojega razrednika petnajst minut v tišini berejo knjigo po lastnem izboru. Na ta način se umirijo in skoncentrirajo na pouk.

Če primerjam način dela učiteljev v teh dveh šolah s poukom na naših šolah, ne opažam velikih razlik. Glede na to, da je bil seminar prvega tedna osredotočen na uporabo moderne tehnologije pri pouku, pri urah hospitacij nismo imeli priložnosti videti večje uporabe računalnika, učenci še vedno uporabljajo knjige, kopije, pišejo v zvezke, učitelji uporabijo računalnik za razlago (powerpoint).

Če primerjam obe obiskani šoli, je največja razlika med obema ta, da se v WillowsHighSchool čuti nekoliko več formalnosti, strogosti, manjša sproščenost otrok, kar gotovo sledi njihovim načelom glede discipliniranja učencev. Imajo en preprost ukrep: SLANT (Sit up straight, armsfolded; Listen,

Answerquestions, Never interrupt, Tracktheteacher). Opazil sem, da so učenci kar precej osredotočeni na delo, zato bi rekla, da so po pouku utrujeni in rabijo sprostitvev.

G. David Evans nam je pripravil predavanje o valižanski zgodovini in tradicijah, nas seznanil z nekaterimi značilnostmi jezika Valižanov. Z njim smo obiskali St FagansNationalHistoryMuseum, muzej na prostem, ki prikazuje, kako so ljudje živeli, delali in preživljali prosti čas.

Obiskali smo NationalAssemblyfor Wales, Valižanski parlament, kjer poslanci dvakrat tedensko zasedajo, imajo seje istočasno v angleščini in valižanskem jeziku (prevajajo v angleščino). Parlament je zelo odprtega tipa, saj vsakodnevno sprejme najavljene skupine obiskovalcev, v tej stavbi se organizirajo tudi zelo različne dejavnosti za skupine ljudi, kot so npr. starejši, invalidne osebe, mladi invalidi. Moj občutek je bil, da zelo poskrbijo za ljudi s posebnimi potrebami.

Nastanitev pri družini se je izkazala zelo pozitivno, saj smo udeleženci imeli možnost spoznati vsakdan in življenje posameznika v Walesu iz prve roke. Ga LouAvery se je izkazala za prijazno in zelo odprto osebo. Pri njej smo stanovale tri udeleženke seminarja, poleg mene tudi dve učiteljici iz Latvije. Z njima smo skupaj vsakodnevno potovale od naše nastanitve v center mesta Cardiff, kjer je potekal seminar, ter odkrivale kulturo z obiski predstav, ki niso bile del uradnega programa (gledališče, kino, opera, izlet v Bath). V vsakodnevni pogovorih ob večerjih sem izvedela veliko zanimivih stvari o odnosu družine in njihovih družinskih prijateljev glede t.i. brexita in kulturnega dogajanja v mestu. V veliko pomoč so bile tudi informacije glede mestnih prevozov, saj sem stanovala v predmestju, z vlakom okrog 20 minut od mesta. Med sabo smo si izmenjali tudi splošne podatke o naših državah, aktualnih temah in naših izkušnjah glede potovanj in izobraževanja v mednarodnem prostoru. Obe Latvijki sta bili v preteklih letih že na različnih mobilnostih, moje opažanje je, da se Latvijci v veliki meri poslužujejo te vrste usposabljanja v tujini.

Celotna izkušnja dvotedenskega seminarja je izredno pozitivna. Pridobila sem veliko znanja glede uporabe sodobne tehnologije pri pouku, osvežila sem splošna znanja in metode, izmenjala izkušnje v poučevanju s kolegi iz drugih evropskih držav, obiski na šolah so z analizo in vpogledom v lastno delo motivacija in vzpodbuda za moj poklicni razvoj. Stik z jezikom in komunikacija z naravnimi govorniki je za učitelja tujega jezika ključnega pomena, pridobila sem novo besedišče, koristne napotke in materiale za delo pri pouku.

Pomembna je kulturna komponenta bivanja v Cardiffu, obisk gledališke predstave in muzejev, ter splošna opažanja o življenju v Walesu, uporabi dveh jezikov (angleščine in valižanščine) na vsakem koraku.

Po mobilnosti

Izkušnje seminarja sem delila med svoje sodelavce in kolege angleškega jezika na šoli. Za kolege, ki želijo vedeti več, sem organizirala krajšo delavnico.

Pri pouku uporabljam določene aplikacije (npr. Voicethread, Thinglink, QR Codereader), oziroma jih dijaki uporabljajo za delo domačih nalog. Pričakujem, da se bo izboljšalo njihovo znanje in

komunikacijske spretnosti. Rezultat uporabe novih metod bo merjen kasneje, ob koncu šolskega leta. Dijaki so pri svojem delu tudi bolj samostojni in bolj samozavestni.

O svoji udeležbi na seminarju v Cardiffu sem napisala krajši prispevek in ga skupaj s kolegicama, ki sta se tudi udeležili izobraževanja v tujini, objavila v Šolskih razgledih.

Bernarda Kovač, učiteljica španščine in angleščine